

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Konrad Józef
Nazwisko: Górski
Miejsce urodzenia: Wągry
Data urodzenia: 22-04-1895
Imię ojca: Jan
Imię matki: Helena
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Rozpracowanie Obiektowe krypt. „Kolumbia” nr rej. 123, prowadzone od 12.10.1949 do 18.03.1953, dotyczące osób kontaktujących się z ambasadą Stanów Zjednoczonych oraz Amerykanów przebywających na terenie województwa bydgoskiego. Materiały zawierają wykazy obywateli amerykańskich przebywających w Bydgoszczy, wykaz osób otrzymujących gazety amerykańskie, wykaz skazanych przez WSR za współpracę z wywiadem amerykańskim, charakterystyki informatorów, mapę województwa. Konrad Górski - pracownik Wydziału Humanistyki na Uniwersytecie w Toruniu - figuruje w wykazie osób otrzymujących biuletyny informacyjne z Ambasady Amerykańskiej w Warszawie. Wykaz sporządzono 07.06.1949.	IPN By 069/67 t. 5 (67/IV).	

Sprawa Agenturalnego Sprawdzenia krypt.
„Humanista” nr rej. 514 prowadzona od 16.09.1958
do 29.06.1959 przez KP MO w Toruniu dotycząca
profesora UMK, Dziekana Wydziału
Humanistycznego oraz działaczki KIK – w sprawie
„wrogich wypowiedzi na temat PRL”. Sprawa została
zakończona z powodu „niestwierdzenia
zorganizowanej działalności”. Konrad Górski
przechodzi w odpisie z doniesienia agenta pseud.
„Prus” z 02.05.1958. Na Uniwersytecie im. Mikołaja
Kopernika w Toruniu planowano zorganizować
obchody 3 Maja. Konrad Górski poszukiwał w UMK
drugiego prelegenta, który „nakreśliłby znaczenie
konstytucji z punktu widzenia historycznego”.
Pierwszym prelegentem miał być sam Górski.
Przechodzi także w wyciągu z doniesienia ww.
agenta z 21.03.1959, jako jeden z profesorów UMK
„wyrażający oburzenie po przebiegu obrad III Zjazdu
PZPR, a zwłaszcza przemówienia delegata
toruńskiego”. Zjazd wywołał duże poruszenie wśród
pracowników uczelni. W specjalnym wydaniu „Głosu
Uczelni” opublikowano dwa artykuły, który miały na
celu „danie pewnego syntetycznego skrótu
obejmującego udział UMK w kształceniu kadr dla
budownictwa socjalistycznego”. Artykuły te odbiły się
szerokim echem na uczelni, zwłaszcza wśród
antysocjalistycznie nastawionych profesorów, takich
jak Konrad Górski.

IPN By 044/345 (1878/II).

Teczka personalna i pracy informatora pseud.
„Franciszek” (student UMK w Toruniu pozyskany w
celu inwigilacji studentów, pracowników naukowych
oraz oo. Jezuitów w Toruniu; okres współpracy:
18.12.1958-21.11.1960). Konrad Górski przechodzi w
materiałach jako profesor UMK pozostający w
zainteresowaniu informatora. Jednym z głównych
zadań „Franciszka” miało być: „kontrolowanie
działalności w pracy dydaktyczno-wychowawczej na
uczelni w stosunku do PRL oraz zachowania się,
wypowiedzi i całokształt działalności w Klubie
Inteligencji Katolickiej figuranta sprawy
ewidencyjno-obserwacyjnej krypt. »Rdza« prof.
Górskiego Konrada”.

IPN By 001/251 t. 1-2 (2081/I), IPN By 00103/353
(2081/1) mikrofilm.

Sprawa Obiektowa (SO) krypt. „Płomień” nr rej. 1311, prowadzona przez Wydz. IV KW MO w Bydgoszczy, dotycząca kleru kurii włocławskiej. Tom zawiera materiały z okresu 06.05.1965 - 22.12.1969: streszczenia kazań, doniesienia informatorów, informacje do Dep. IV MSW, korespondencję, dokumenty dotyczące „Caritas”. Konrad Góski przechodzi w piśmie z 20.10.1965 dotyczącym osób z Torunia utrzymujących kontakty z biskupem. Konrad Górski był kierownikiem Katedry Mitologii Słowiańskiej, p.o. kierownika Katedry Filologii Polskiej. W czasie okupacji prowadził tajne komplety. W 1945 roku zaczął pracę na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Utrzymywał kontakty z miejscowymi jezuitami i brał udział w działalności organizacji kościelnych. W pracy dydaktycznej „wpajał słuchaczom poglądy idealistyczne”. Na łamach „Tygodnika Powszechnego” „przeciwstawiał się materializmowi”. Na zlecenie episkopatu oceniał prace z zakresu literatury pisane przez księży. W 1949 roku został osadzony w areszcie „za wrogą działalność, zwolniony jednak z braku dowodów winy”. Konrad Górski miał stały kontakt z kuriami: włocławską, pelplińską i gnieźnieńską. Był współorganizatorem Klubu Inteligencji Katolickiej. W 1957 roku zorganizował uroczystości 3 Maja, „wyrażał wrogi stosunek do ZSRR, krytykował współczesną, socjalistyczną literaturę”. W 1949 roku otrzymał nagrodę pieniężną ufundowaną przez episkopat „za działalność na polu religijnym”.

IPN By 069/1273 t. 13 (1275/IV).

Materiały administracyjne Dep. III MSW zawierające charakterystyki osób będących w zainteresowaniu operacyjnym resortu spraw wewnętrznych za lata 1963-1989. Konrad Górski figuruje w „Wykazie kandydatur na członków krajowych PAN”. Studiował przez 2 lata prawo w Dorpacie, a następnie polonistykę na UW oraz slawistykę w Pradze. Doktorat z filozofii uzyskał na Uniwersytecie Warszawskim w 1921. Habilitował się w 1929, a w 1934 objął katedrę historię literatury polskiej na Uniwersytecie Wileńskim jako profesor nadzwyczajny. W okresie międzywojennym pracował naukowo oraz pełnił funkcję prorektora na Uniwersytecie im. Stefana Batorego w Wilnie. Po wkroczeniu wojsk radzieckich kontynuował działalność dydaktyczno-naukową na Uniwersytecie im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 1945 został profesorem zwyczajnym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, gdzie w latach 1945-1947 był dziekanem Wydziału Humanistycznego. W latach 1945-1948 był prezesem pomorskiego oddziału Związku Zawodowego Literatów Polskich, a w latach 1948-1949 prezesem Towarzystwa Naukowego w Toruniu. W 1948 wszedł w skład Komitetu Redakcyjnego Słownika Mickiewiczowskiego. Ponadto, pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Edytorsko-Tekstologicznej Międzynarodowych Zjazdów Sławistów.W latach 1953-1956 był pozbawiony prawa nauczania pod zarzutem „krzewienia w procesie dydaktycznym światopoglądu idealistycznego”. Równolegle z działalnością naukową współpracował z miejscowym duchowieństwem oraz brał aktywny udział w organizowaniu stowarzyszeń katolickich, m.in. był współtwórcą „Instytutu Wyższej Wiedzy Religijnej”, „luventus Christiana” i „Klubu Inteligencji Katolickiej” w Toruniu. Do czasu przejścia na emeryturę prowadził aktywną działalność w KIK, w którym pełnił funkcję prezesa, kierując oddziaływanie klubu na kadrę naukową i młodzież akademicką UMK. Był rozpracowywany w ramach sprawy operacyjnej obserwacji krypt. „Humaniści” prowadzonej przez KP MO w Toruniu. Utrzymywał szerokie kontakty z obywatelami państw zachodnich i z osobami akredytowanymi z placówkami tych państw w PRL. W 1970 przeszedł na emeryturę, przez co zmalała jego pozycja na UMK. Swoją działalność w KIK ograniczył do uczestnictwa w większych imprezach. W dalszym ciągu utrzymywał ożywione kontakty ze „starszą wiekiem kadrą naukową UMK wywodzącą się z terenów Wilna i Lwowa”, a także prowadził korespondencję z kardynałem Karolem Wojtyłą i niektórymi profesorami z KUL. Był także wieloletnim członkiem Rady Naukowej Instytutu Badań Literackich oraz Komitetu Nauk o Literaturze PAN. Odznaczony Krzyżem Oficerskim i Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

IPN BU 01221/22, IPN BU 01221/73.

Konrad Górski był kontrolowany operacyjne w ramach Sprawy Operacyjnej Obserwacji krypt. „Rdza”, prowadzonej pod nr 1535 przez KP MO w Toruniu od 26.03.1957. W związku ze zmianami organizacyjnymi 23.11.1960 sprawę przerejestrowano pod nowy nr 227, a 23.09.1961 przekwalifikowano na sprawę operacyjne obserwacji na grupę krypt. "Humaniści" nr rej. 386.

Materiałów brak. Wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych i akt IPN By 00111/8.

<p>Konrad Górski był kontrolowany operacyjnie przez KP MO w Toruniu w ramach Sprawy Operacyjnej Obserwacji na grupę krypt. „Humaniści” zarejestrowanej 23.09.1961 pod numerem 386. W dniu 28.09.1962 dokonano przerejestrowania sprawy „Humaniści” pod numer 1057. Materiały dotyczące Konrada Górskiego, rejestrowanego do sprawy pod numerem 1058, złożono do archiwum 16.10.1965 pod sygn. 3152/II.</p>	<p>Materiały o sygn. 3152/II zostały zniszczone 16.09.1989 za protokołem brakowania akt nr 93. Wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych.</p>
<p>Konrad Górski był kontrolowany operacyjnie przez Wydz. IV KW MO w Toruniu w ramachteczki kontrolnej krypt. „Humaniści” nr rej. 2093, w związku z „wrogą działalnością pod osłoną kultu religijnego”. Teczkę prowadzono od 27.12.1962 do 04.10.1972. Po zakończeniu kontroli operacyjnej materiały złożono do archiwum pod sygn. 4725/II.</p>	<p>Akta o sygn. 4725/II zniszczono 14.11.1989 za protokołem brakowania akt nr 96. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.</p>
<p>Konrad Górski jako członek Klubu Inteligencji Katolickiej został zarejestrowany 25.07.1977 przez Wydz. IV KWMO w Toruniu pod numerem 3090 do Sprawy Obiektowej (SO) krypt. „Konfederacja” nr rej. 761, prowadzonej od 12.09.1975. W dniu 16.07.1984 kontrolę operacyjną Konrada Górskiego zakończono z powodu niestwierdzenia prowadzenia działalności opozycyjnej. Sprawę zakończono 22.04.1985, a materiały złożono do archiwum pod sygn. 24/IV.</p>	<p>Akta o sygn. 24/IV zostały zniszczone 15.01.1990. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.</p>

Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Poeta” nr rej. 28123 założona w celu inwigilacji działacza opozycji demokratycznej - znanego publicysty, krytyka i historyka literatury. Sprawa była prowadzona od 02.06.1977 do 20.07.1977 przez Dep. III MSW. Konrad Górski przechodzi w piśmie Naczelnika Wydz. III KW MO w Toruniu do Dep. III MSW z 07.06.1977. Pismo wysłano w związku z odnalezieniem w mieszkaniu figuranta sprawy notes z danymi Konrada Górskiego (imię i nazwisko, adres). Jako repatriant w 1945 osiedlił się w Toruniu i rozpoczął pracę jako dziekan Wydziału Humanistycznego UMK w Toruniu. Z chwilą podjęcia pracy nawiązał kontakty z „miejscowym reakcyjnym klerem”. Pomagał miejscowym jezuitom w utworzeniu „Sodalicii Mariańskiej” przy UMK, która skupiała „sfanatyzowaną część młodzieży”. Zorganizował w porozumieniu z jezuitami Wyższy Instytut Wiedzy Religijnej przy UMK, gdzie „prócz działalności klerikalnej prowadził działalność przeciwko polityce partii i rządu odnośnie do zasad socjalistycznego i materialistycznego wychowania młodzieży”. Na zebraniach instytutu wypowiadał się przeciwko Związkowi Radzieckiemu i PRL – miał negocjować obecne granice Polski na wschodzie i zachodzie. W 1953 roku był wydalony z czynnej pracy w UMK za „wrogą i reakcyjno-klerykalną działalność”, a także został aresztowany przez Wydz. V WUBP w Bydgoszczy. Został uniewinniony przez sąd „z braku dostatecznych dowodów winy”. W 1956 przeszedł rehabilitację i powraca do czynnej pracy na UMK. Nawiązał kontakt z grupą „Znak” i zainicjował utworzenie Klubu Inteligencji Katolickiej, w którym do 1958 roku pełnił funkcję prezesa. Ustąpił z uwagi na „zastrzeżenia, jakie do niego miały czynniki społeczno-polityczne, zostając jako vice przewodniczący”. Był rozpracowywany w ramach Sprawy Operacyjnej Obserwacji krypt. „Humaniści” prowadzonej przez KP MO w Toruniu. Utrzymywał szerokie kontakty z obywatelami państw zachodnich i z osobami akredytowanymi z placówkami tych państw w PRL. W 1970 roku przeszedł na emeryturę, przez co zmalała jego pozycja na UMK. Swoją działalność w „KIK” ograniczył do uczestnictwa w większych imprezach. W dalszym ciągu utrzymywał ożywione kontakty ze „starszą wiekiem kadrą naukową UMK wywodzącą się z terenów Wilna i Lwowa”, a także prowadził korespondencję z kardynałem Karolem Wojtyłą i niektórymi profesorami z KUL. Pismo podsumowano stwierdzeniem: „W wyniku dotychczasowej kontroli nie stwierdzono aby podejmował działalność o zabarwieniu politycznym. Z posiadanych materiałów nie wynikało aby utrzymywał kontakty z figurantem”.

IPN BU 0204/1421 t. 3 (50992/II).

Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Pegaz” nr rej. 51556 dotycząca Towarzystwa Kursów Naukowych (TKN) powstałego 22.01.1978 z inicjatywy KSS KOR. Sprawa była prowadzona od 27.01.1978 do 05.12.1980 przez Dep. III MSW. Konrad Górski – jeden z założycieli toruńskiego Klubu Inteligencji Katolickiej, przewodniczący Towarzystwa Naukowego w Toruniu – przechodzi w aktach jako jeden z sygnatariuszy deklaracji TKN, jeden z trzech z terenu Torunia. Miał podpisać deklarację TKN z inspiracji duszpasterza akademickiego w Toruniu, w marcu 1978. W związku z podpisaniem ww. deklaracji był kontrolowany w ramach Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Atom”, założonej 22.03.1978. W ramach SOS krypt. „Atom” wyjaśniono, że Konrad Górski wraz z dwiema innymi osobami z Torunia jako sygnatariusz deklaracji TKN został podany przez toruńskiego duszpasterza akademickiego bez uprzedniej konsultacji z nim. SOS doprowadził do stwierdzenia, że Konrad Górski nie prowadził działalności na rzecz TKN. Mimo powyższych informacji, w materiałach określono go jako „rzecznika” TKN. Przechodzi także w wykazie osób, do których zamierzano wysłać tekst TKN o powstaniu kasy pomocy naukowej oraz wśród zaproszonych na tzw. kolegium inauguracyjne TKN 05.10.1978.

IPN BU 0222/193 t. 1, 2, 3, 6 (53050/II).

Sprawa Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Atom” założona 22.03.1978 przez Wydz. III KW MO w Toruniu w związku z podpisaniem z inspiracji duszpasterza akademickiego deklaracji Towarzystwa Kursów Naukowych przez emerytowanych naukowców UMK w Toruniu. Deklaracja została ogłoszona przez „Radio Wolna Europa”. Jednym z sygnatariuszy był Konrad Górski. W wyniku działań operacyjnych ustalono, że podpisy pod deklaracją „były fikcyjne”. 17.01.1979 sprawę zakończono z uwagi na „niestwierdzenie wrogiej działalności”.

IPN By 081/251 (387/II).

Materiały administracyjne MSW – Gabinet Ministra, Kancelaria Ogólna – zawierające teczkę „Profesorowie akademicy opozycyjni wobec władz państwowych wywierający destrukcyjny wpływ na młodzież”. Konrad Górski figuruje na tym wykazie. Był profesorem historii polskiej na UMK w Toruniu. Brał aktywny udział w organizowaniu różnych grup katolickich. Udzielał pomocy jezuitom przy zorganizowaniu „Instytutu Wyższej Wiedzy Religijnej” i „Iuventus Christiana” na UMK. Współpracował z prasą i wydawnictwami katolickimi. Za swoją działalność na tym polu otrzymał w 1949 roku nagrodę episkopatu. W 1953 roku został pozbawiony praw nauczania na UMK. W listopadzie 1956 został przywrócony na uczelnię. Z jego inicjatywy i pod jego protektoratem został zorganizowany „Klub Postępowej Inteligencji Katolickiej”, którego został prezesem.

IPN BU 1585/16590 (IPN BU MSW II 16590, 17/IX/157).

Teczki personalne wyeliminowanych Tajnych Współpracowników (TW) – dokumenty wytworzone przez WUBP/WUds.BP/KW MO w Bydgoszczy i PUBP/PUds.BP/PDds.BP z województwa pomorskiego/bydgoskiego oraz przez WUBP i PUBP z innych województw. Akta zawierają dokumenty z akt personalnych 76 informatorów i rezydentów z lat 1945-1962. W indeksie osobowym znajdują się także dane dotyczące 2 osób inwigilowanych. Konrad Górski przechodzi w aktach jako pracownik naukowy UMK w Toruniu. Inwigilowany przez Tajnego Współpracownika (TW) pseud. „Franciszek”.

IPN By 00111/8.

Materiały administracyjne z PUBP w Mrągowie, KPMO/PUBP w Aleksandrowie Kujawskim, PUBP w Kaliszu, PUBP/KPMO/KMMO w Toruniu, KPMO w Żarach, PUBP/KMMO w Grudziądzu, UBP w Łodzi zawierające niepełną dokumentację teczek personalnych Tajnych Współpracowników (TW) i właścicieli lokali kontaktowych (LK) oraz spraw operacyjnych różnego typu z lat 1945-1961. Konrad Górski przechodzi w materiałach jako pracownik naukowy UMK, figurant Sprawy Operacyjnej Obserwacji krypt. „Rdza” i Sprawy Operacyjnej Obserwacji na Grupę krypt. „Humaniści” prowadzonych przez KP MO w Toruniu w 1961 roku.

IPN By 00111/10.